

1950... EN LATER. ERGENS AAN
DE HOLLANDSE KUST OP DE
TOP DER... NIET MEER ZO
BLANKE DUINEN...

...JA, ZE HEBBEN HEM NOG ZIEN WEGRENNEN, JUFFROUW JANA... HELEMAAL IN PANIEK.

ZE? WIE ZIJN
DIE ZE?

DANKZIJ MIJN
OPLETTENDHEID!

KOM EENS, JUFFROUW...
IK HEB IETS VOOR U...

KIJK

HET VUUR MOET *HIER* BEGONNEN
ZIJN. AANGESTOKEN NOG WEL...
MET *DEZE* DROOGTE!

ONS...?!? ONS
FOTOALBUM?!?
IS HIJ GEK
GEWORDEN?

OH!

EH... MISSCHIEN HEEFT U ENIG
IDEE WAAR UW **BROERTJE** IS ?...

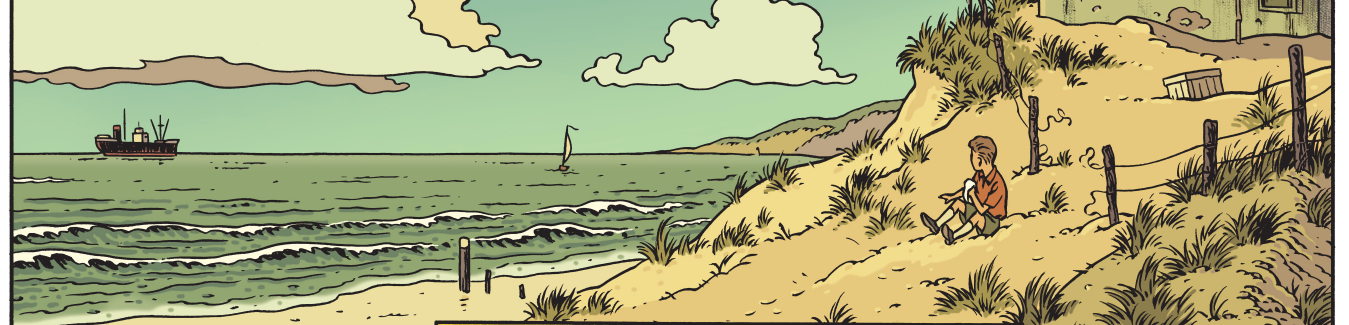
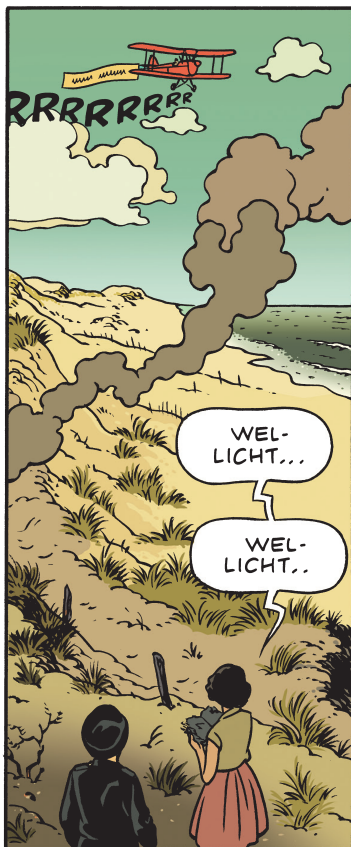
RRRRRRRR

НИИ?

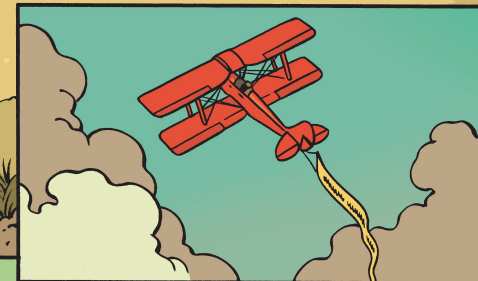
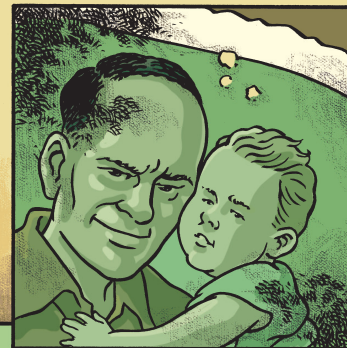
WEL-
LICHT...

WEL-
LICHT,

HUN BROERTJE. KORT NA DE OORLOG
GEBOREN. EEN ONGELUKJE...

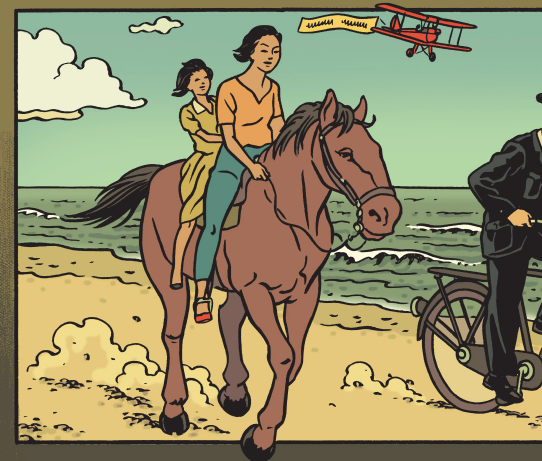
NET NA HET KAMP...

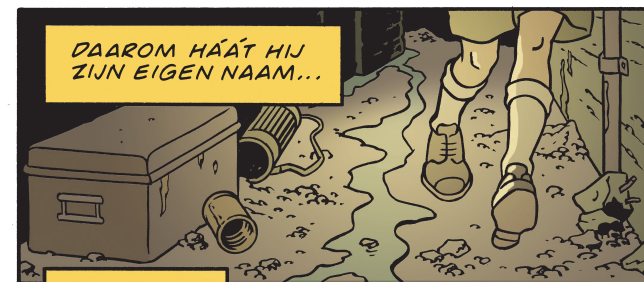
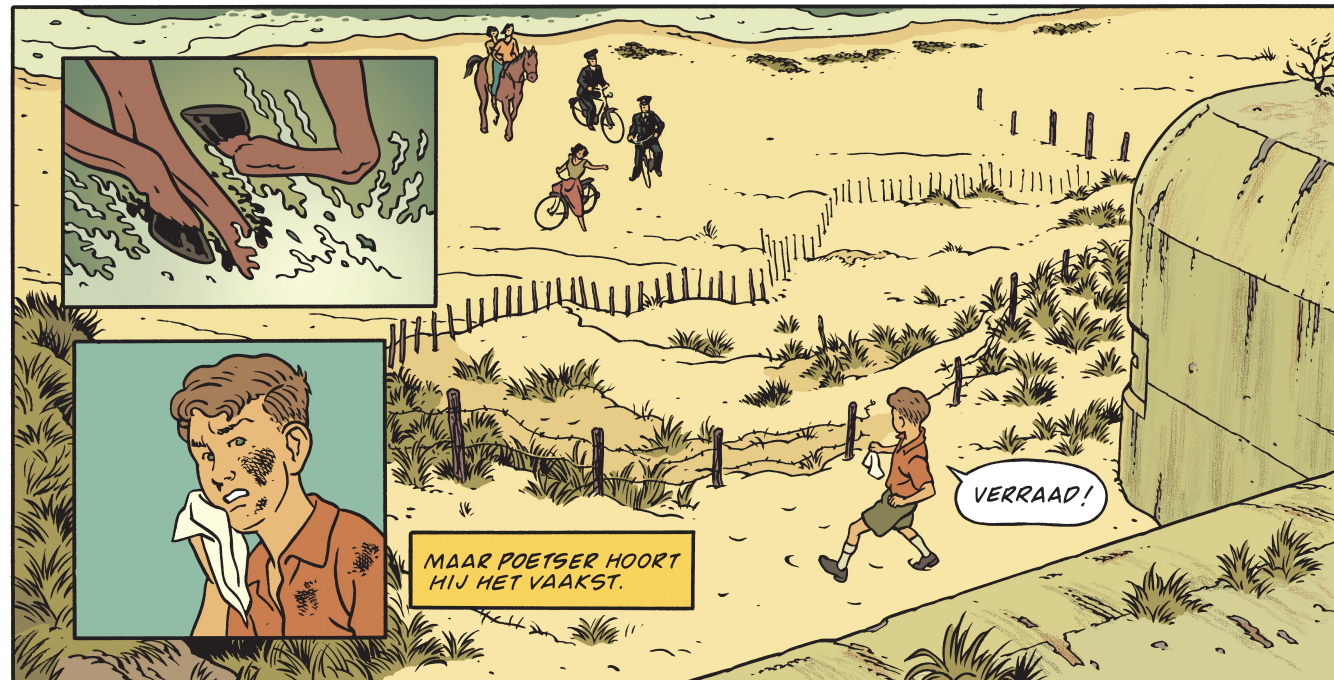
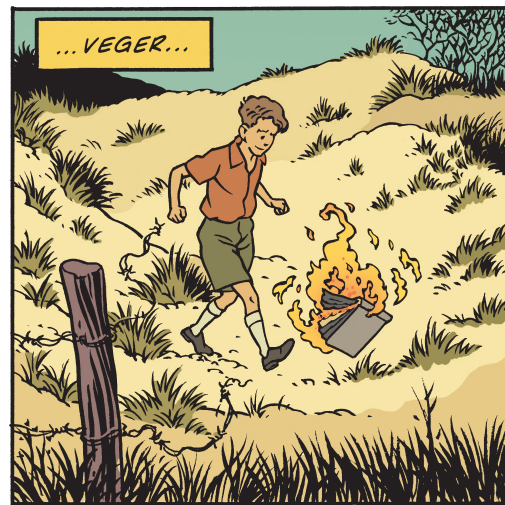
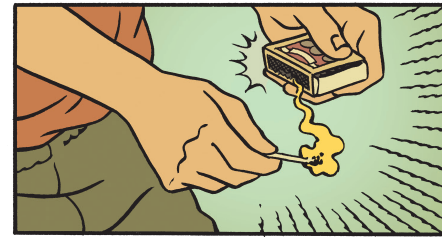
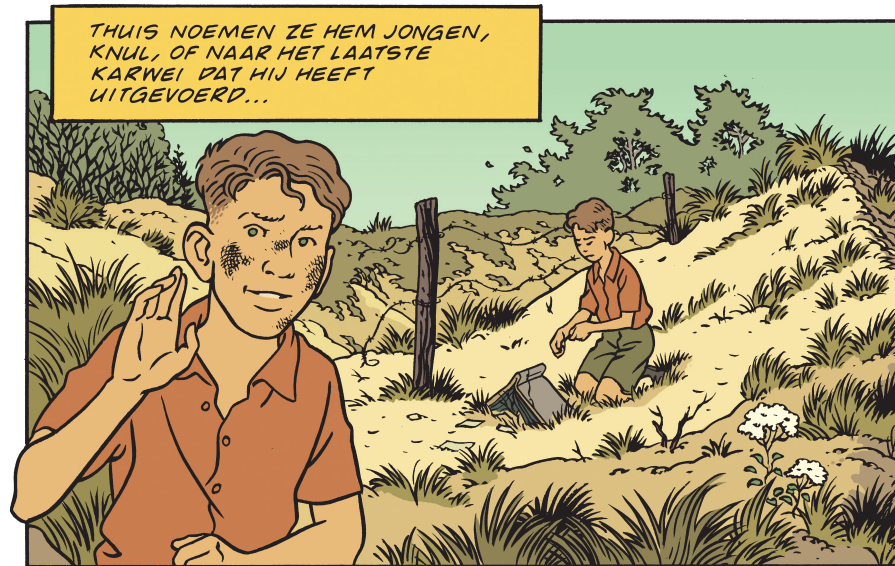

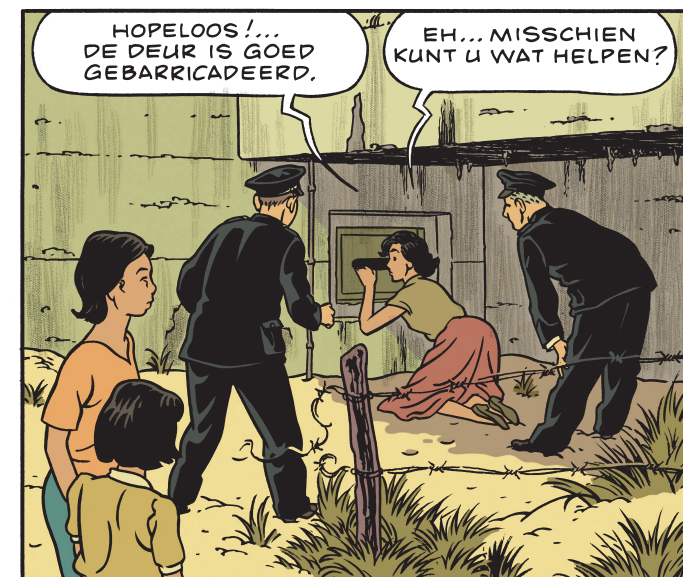
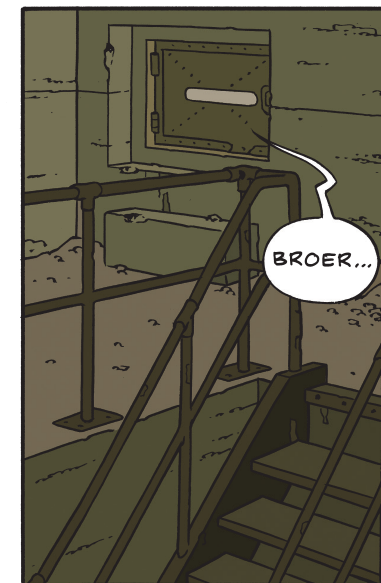
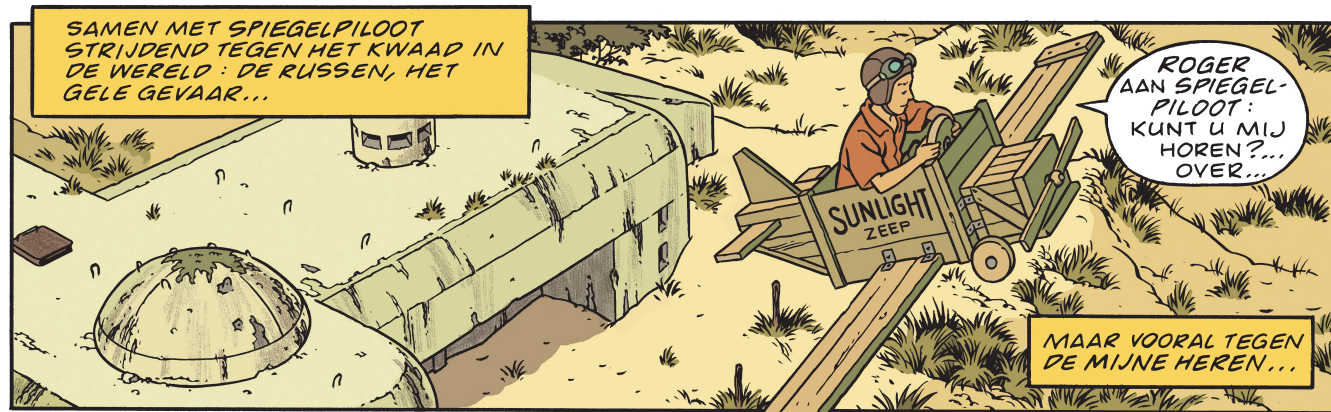
HIJ ZAT VERBORGEN ONDER
HAAR HONGEROEDEEM.
SMOKKELKIND, TIJDENS DE
OVERTOCHT.

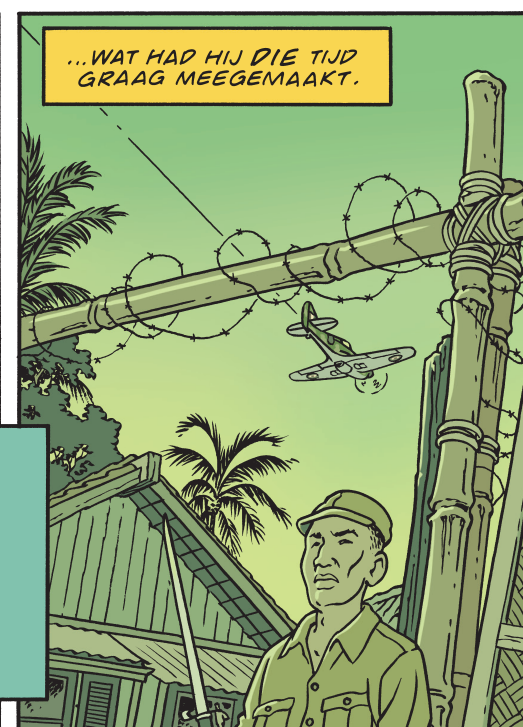
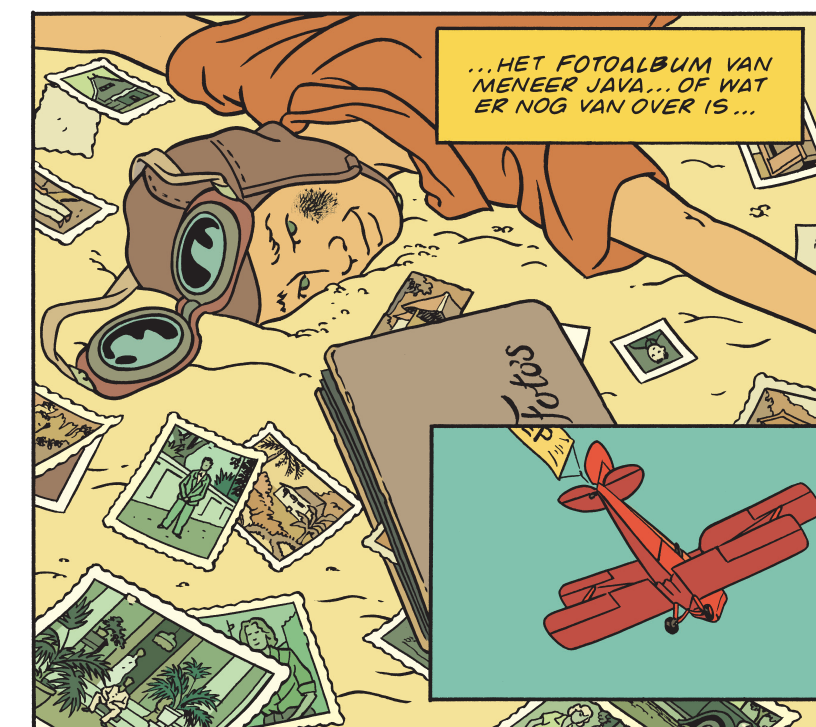
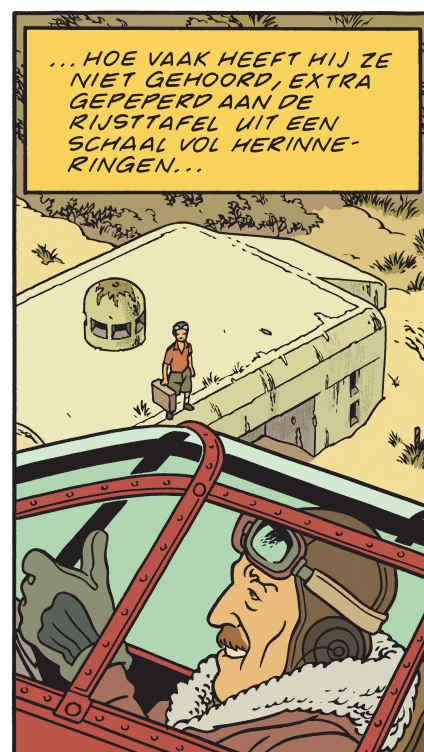

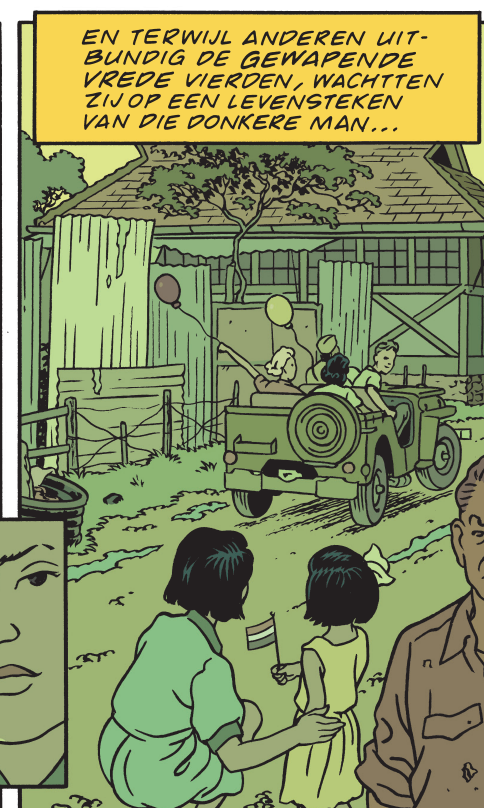
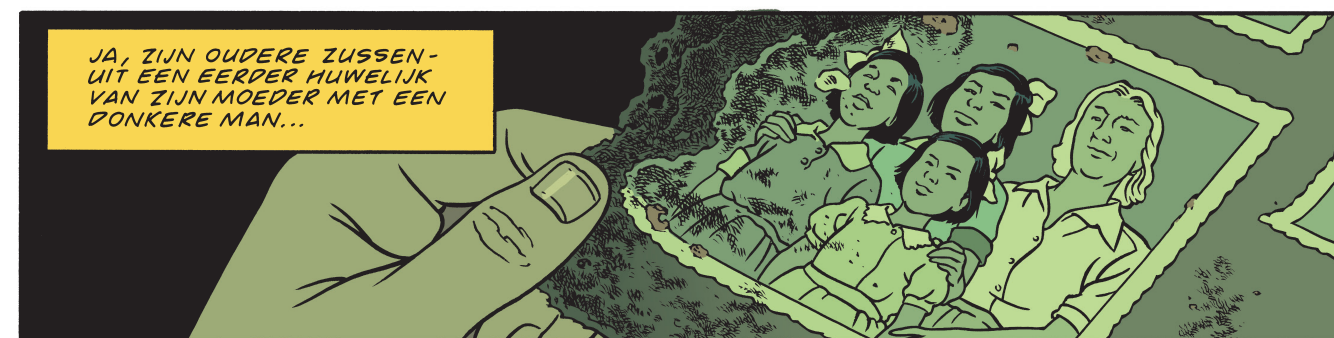
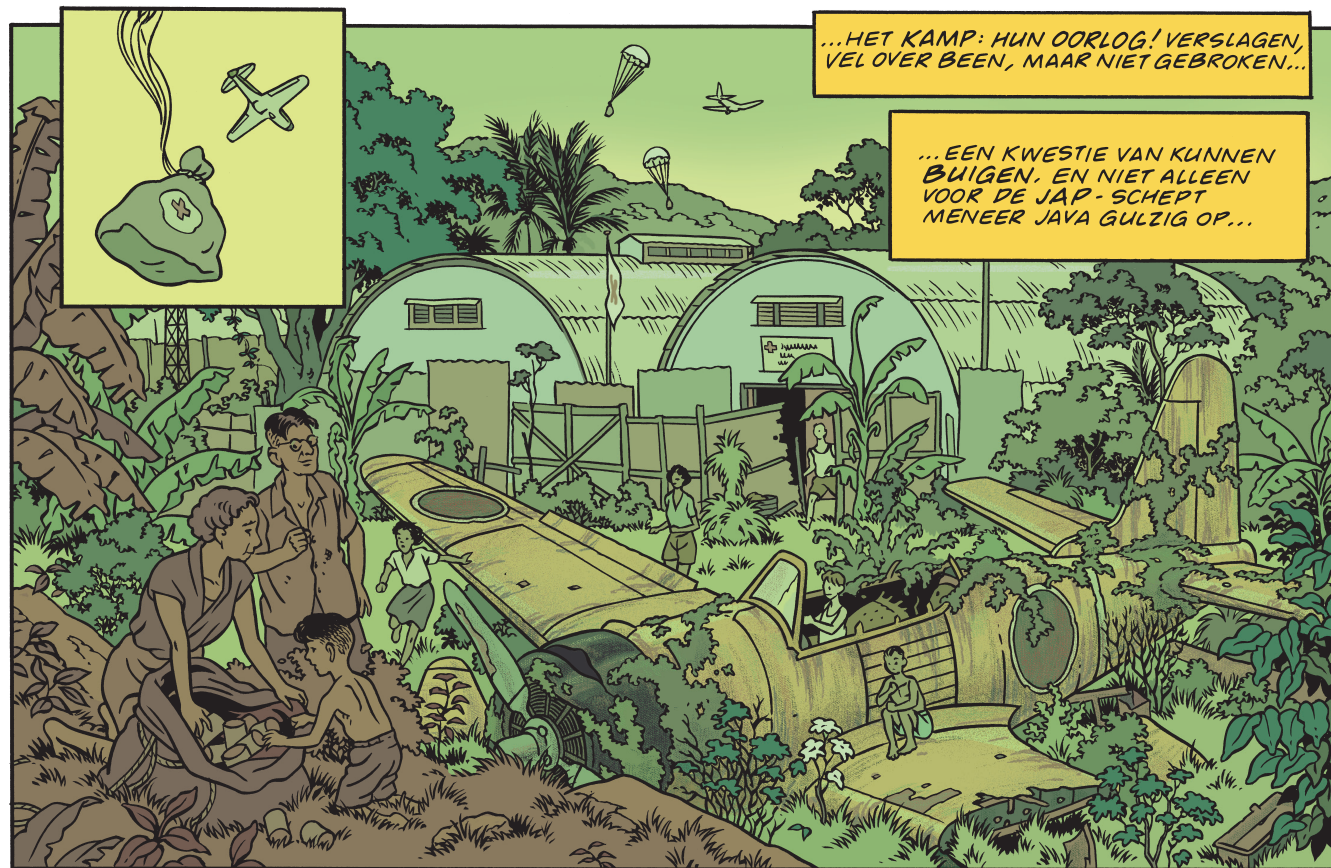
SUNLIGHT ZEEP

LINKS: Adriaan van Dis met zijn tekendoos (1952).

MIDDEN: Adriaans vader, Victor Justin Mulder, in de woonkamer van het Koloniehuis in Bergen aan Zee, waar de familie tien jaar woonde. De radio keert meermalen terug in de strip.

ONDER: Bergen aan Zee in de jaren vijftig. Het dorpsgezicht op pagina 57 is gebaseerd op deze foto.

Een klein gedeelte van mijn boulevard.

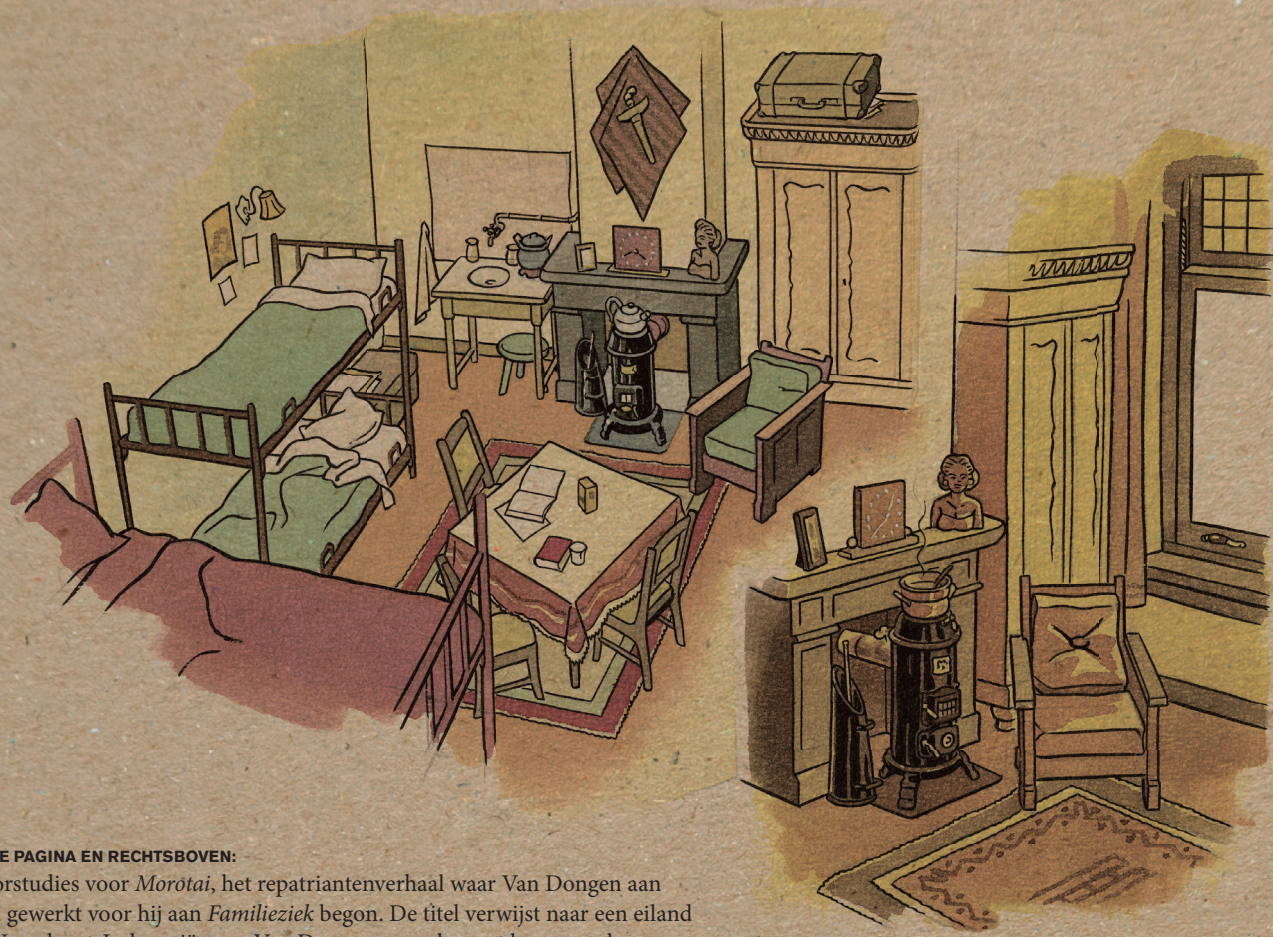
Vick Mulder - Nady - Vicky - Mrs. Sonja

BOVEN: Vader Mulder, Moeder Van Dis en haar drie dochters Nady (vernoemd naar haar inheemse grootmoeder Nadigama), Sonja en Vicky. In de roman *Familieziek* worden ze doorgaans 'de meisjes' genoemd, of Grote zus, Middel zus en Kleine zus. In *Indische Duinen* heten ze respectievelijk Jana, Ada en Saskia. Foto gemaakt voor de geboorte van Adriaan.

MIDDEN: Van Dis' moeder, Maria van Dis, in het Koloniehuis (1952).

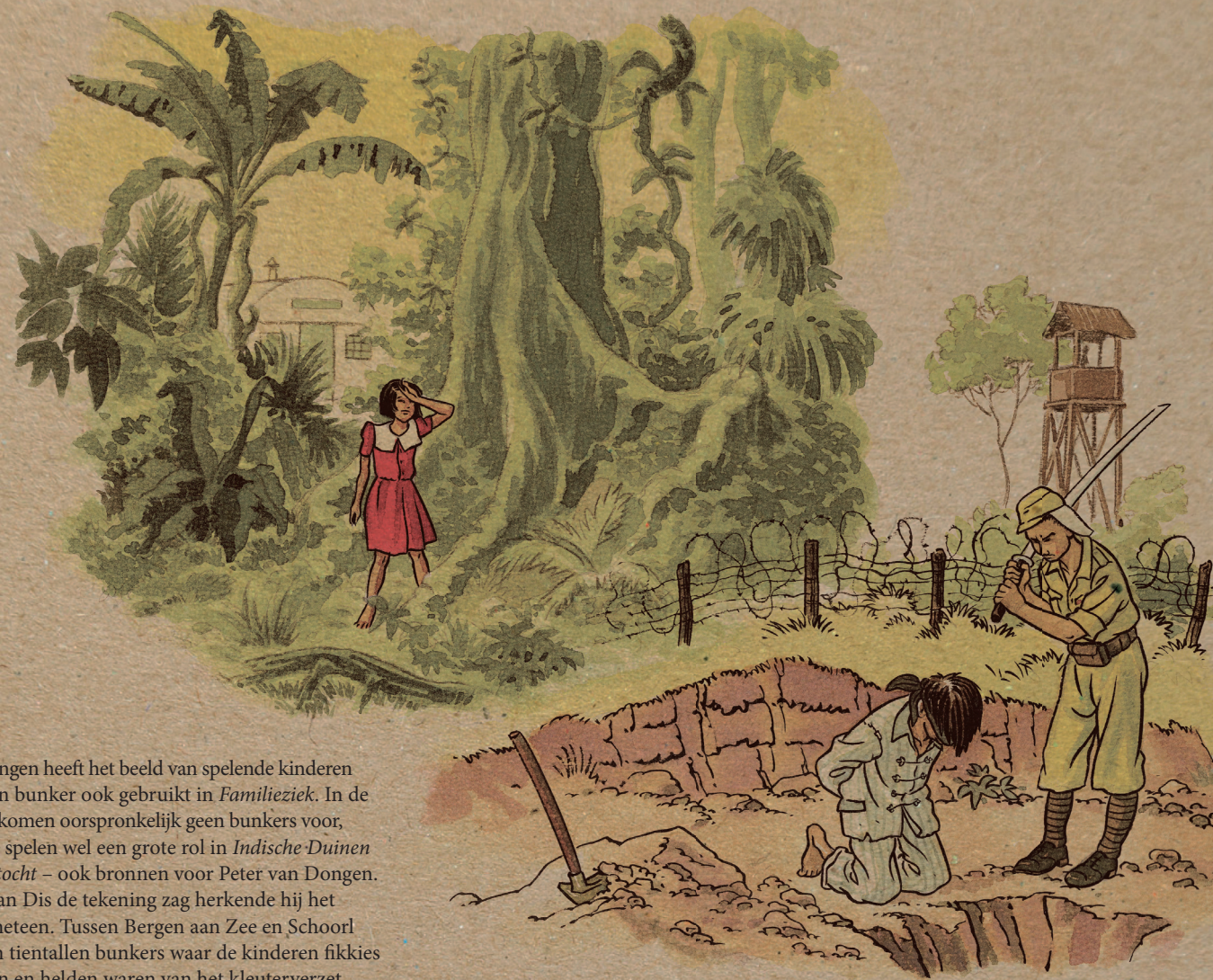
RECHTSONDER: Maria van Dis met Sonja bij het vrachtschip Katingo, dat in december 1954 schipbreuk leed voor de kust van Bergen aan Zee. Van Dis verwerkte dit in een verhaal voor de roman *Familieziek*. Het schip komt ook terug in Van Dongens voorstudie op pagina 135.

DEZE PAGINA EN RECHTSBOVEN:

Voorstudies voor *Morotai*, het repatriantenverhaal waar Van Dongen aan had gewerkt voor hij aan *Familieziek* begon. De titel verwijst naar een eiland in Noordoost-Indonesië waar Van Dongens moeder met haar moeder en twee zussen na de oorlog anderhalf jaar verbleef in een kamp voor evacués.

Van Dongen heeft het beeld van spelende kinderen rond een bunker ook gebruikt in *Familieziek*. In de roman komen oorspronkelijk geen bunkers voor, maar ze spelen wel een grote rol in *Indische Duinen* en *Leeftocht* – ook bronnen voor Peter van Dongen. Toen Van Dis de tekening zag herkende hij het beeld meteen. Tussen Bergen aan Zee en Schoorl stonden tientallen bunkers waar de kinderen fikkies stookten en helden waren van het kleuterverzet.

RECHTS: Een voorstudie voor *Familieziek* uit 2008.

